

første, at naar der er Tale om at dele Sol og Vind lige mellem en gammel og en ny By, maa man dog fortrinnsvis tage Hensyn til den gamle By, saa at den ikke bliver forraestet, men faar, hvad den med Rimelighed kan tilkomme. Det er jo nu saaledes, at Esbjerg ligger ved Havet, og kan altsaa selvsølgelig ikke have Opland til mere end een Side. Det ved jeg meget vel. Derfor kan der maasse indvendes, at man skal søge at drage Opland til den fra Landet indadtil, men det forekommer mig urigtigt, for Esbjerg er jo en Transit- og Eksportby, som jeg ogsaa i saa Henseende ønsker Fremgang, men jeg kan ikke se, at der er Grund til at skabe et kunstigt Opland til den fra de Landsfogne, der ligge længere inde i Landet. Esbjerg er heldig stillet ved ikke at have Opland til mere end den ene Side, men Havet til den anden Side; ellers vilde den jo ikke være den By, som den i de senere Aar er vokset op til at være. Det forekommer mig, at man, naar man skal drage Grænsen om Jurisdiktionserne, særlig skal tage Hensyn til to Ting, dels Belliggenheden, at det bliver saa vidt mulig lige bevænt for alle at komme til deres Tingsteder, og dels til Folketallet i de forskellige Jurisdiktionser, saaledes at disse ikke blive altsor ulige store. Med Hensyn til det første forekommer det mig, at man ikke har handlet aldeles korrekt, at man ikke i Lovforslaget har taget lige meget Hensyn til de to Byer Varde og Esbjerg, idet man til denne har henlagt to Sogne Faaborg og Narre, som ligge meget nærmere ved Varde end Esbjerg, der behøves hverken Passer eller Maalestof for at overbevise sig om Rigtigheden heraf, kun et Blik paa Danmarks-kortet med Sognene paa. — For det andet har man taget to Sogne, nemlig Vesternebel og Grimstrup, hvis Marker grænse umiddelbart, saa vidt mig bekendt, ind til Varde Bys Zorder; derved forekommer det mig, at man har gaaet Varde By altsor nær og søgt at skabe Esbjerg et kunstigt Opland, som det efter min Mening slet ikke behøver. Med Hensyn til Tallene er det saaledes, at ifølge Lovforslaget vil Varde Jurisdiktion have 7,182 Indbyggere, hvorimod Esbjerg vil faa 15,400. Man vil altsaa gøre den ny Bys Jurisdiktion over dobbelt saa stor som den gamle; det forekommer mig heller ikke at være aldeles rigtigt. Derjom de fire Sogne, som jeg nævnte, nemlig Faaborg, Narre, Grimstrup og Nebel, hvoraf de to aabenbart saa betydeligt længere til Esbjerg end til Varde, ja paa en Maade skulle forbi Varde for at komme til Esbjerg — detsom de vare bleve ved at høre

til Varde Jurisdiktion, vilde Forholdet stille sig mere lige, idet Varde Jurisdiktion da vilde faa 10,000 Mennesker, medens Esbjerg dog fremdeles efter det Forslag, jeg her antyder, vilde faa 13,000. Man vil altsaa se, at Esbjerg dog beholder Overtaget. En Grund til maa jeg endnu anføre, hvorfor jeg ikke anser det for rigtigt straks paa Forhaand at gøre Esbjerg Jurisdiktion dobbelt saa stor som Vardes. Det er en bekendt Sag, at der er vel ingen By her til Lands, som har gjort saa store Fremstridt som Esbjerg i de sidste tyve Aar. Efter den Bøg, som er udleveret os fra statistisk Bureau, ses det, at i Aaret 1880—90 er Esbjerg steget med 168,87 pCt., hvilket vistnok er temmelig enestaaende her til Lands. Varde er steget ganske ubetydelig i Forhold hertil, med 19,10 pCt. I de af mig anførte fire Sogne, som jeg mener, det er rigtigt at henlægge under den ny Vardejurisdiktion, har Folketallet været aftagende i de ti Aar mellem 1880—1890, hvilket dette Tabelværk ogsaa viser, saa det er ingen Sandsynlighed for, at Befolkningens Tiltagende i denne Jurisdiktion vil tiltage i nogen synlig Grad, hvorimod der er al Rimelighed — al ønskelig Rimelighed vil jeg tilføje — for, at det modsatte vil blive Tilfældet med Esbjerg. Desuden er der jo et Forhold, som vel ogsaa maa tages i Betragtning, idet disse Sogne, som her skulle frægaa Varde i juridisk Henseende, til Dels ogsaa ville gaa fra i Handelsforbindelse. Gamle Handelsforbindelser, som have bestaaet i mange Aar, ville vistnok blive hævede og blive forlagte til Esbjerg. Med Hensyn til det Arbejde, som der vil blive i Jurisdiktionserne, er det ogsaa utvivlsomt, at Arbejdet vil blive forholdsvis større i Esbjerg end i Varde, hvilket er naturligt paa Grund af, at Esbjergs Befolkning er ikke saaledes oppøstet der paa Stedet, men er kommen rejsende dertil og har bosat sig der fra alle Landets forskellige Kanter, hvorimod Varde, som er en gammel By, har en mere konstant Befolkning, om jeg maa bruge det Udtryk. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale den høitærede Minister, saa vel som det eventuelle Udvalg, som jeg haaber vil blive nedsat angaaende denne Sag, at tage under Overvejelse, om ikke de af mig antydede Sogne bør henlægges til Varde Jurisdiktion, saa er der taget skyldigt Hensyn, synes jeg, til Belliggenheden og ogsaa særlig til Folkemængden, saaledes at Jurisdiktionsforholdene ikke komme til at staa i et forteret Forhold til Folkemængden. Øster- og Vesterherred skulle jo være en Jurisdiktion for sig og beholde sine 16,000 Mennesker,